

शासन निर्णय क्रमांक: जिवायो-
२०२२/प्र.क्र.४०/एस.एम-४, दि.०९ जून, २०२२
चे शुध्दीपत्रक.

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: जिवायो-२०२२/प्र.क्र.४०/एस.एम-४

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक : ०९ ऑक्टोबर, २०२५

वाचा :

- १) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, शासन निर्णय क्रमांक-२०२२/प्र.क्र.४०/एस.एम-४, दि.१३, मे, २०२२
- २) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, शासन निर्णय क्रमांक- २०२२/प्र.क्र.४०/एस.एम-४, दि.०९ जून, २०२२

प्रस्तावना :

प्रत्येक जिल्ह्यांमध्ये नियोजन विभागाकडून जिल्हा वार्षिक (सर्वसाधारण) योजनांसाठी, जिल्हा नियोजन समितीस मिळणा-या एकूण नियतव्ययाच्या किमान ५ टक्के पर्यंत इतका निधी शालेय शिक्षणाशी (क्रीडा संबंधित योजना वगळून) संबंधित योजनांसाठी कायमस्वरूपी राखीव ठेवण्याबाबत शासन निर्णय क्रमांक- जिवायो-२०२१/प्र.क्र.४०/एस.एम-४, दि.१३.०५.२०२२ रोजी निर्गमित करण्यात आला आहे. तसेच सदरील योजनांमधून शाळास्तरावर करावयाची कामे व त्याची कार्यपद्धतीबाबत सर्व समावेशन मार्गदर्शक सूचना दि.०९.०६.२०२२ च्या शासन निर्णयान्वये निर्गमित करण्यात आल्या आहेत.

२. दिनांक.०९.०६.२०२२ रोजीच्या शासन निर्णयामध्ये मुद्या क्र. २ मध्ये “ जि.प.च्या माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थिनींसाठी स्वतंत्र कक्षाचे बांधकाम” या मुद्याचा समावेश आहे. त्यानुसार जिल्हा परिषदेच्या माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थिनींसाठी स्वतंत्र कक्षाचे बांधकाम याअंतर्गत माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थिनींसाठी पिंग रुमची निर्मिती करणे ही बाब शासनास विचाराधीन आहे.

राज्यातील शासकीय/ जिल्हा परिषद/ स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळांमध्ये इ.७ वी ते १२ वी मधील विद्यार्थिनींकरीता मासिक पाळीमध्ये आराम करण्यासाठी स्वतंत्र पिंग रुम बांधण्याची आवश्यकता आहे. कारण या वयातील मुलीमध्ये वयानुसार शारिरीक बदल होत असतात. बऱ्याचदा मुलींना मासिक पाळी आल्यानंतर शाळेत यावे लागते, अशा वेळी शाळेमध्ये मुलींकरीता स्वतंत्र रुम नसल्यामुळे त्यांना शारिरीक व मानसिक त्रास होऊ शकतो. अशा वेळी त्यांना आराम करण्यासाठी एक स्वतंत्र खोली असणे आवश्यक आहे. त्यामुळे विद्यार्थिनींचे मासिक पाळीमध्ये शाळेमध्ये गैरहजर राहण्याचे प्रमाण कमी होईल व शैक्षणिक नुकसान होणार नाही या करिता पिंग रुम म्हणून स्वतंत्र रुमचा समावेश करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन शुध्दीपत्रक :

जिल्हा वार्षिक (सर्व साधारण) योजना अंतर्गत शालेय शिक्षण विभागाशी संबंधित योजनांची पुनर्रचना करून त्यासाठी किमान ५ टक्के निधी राखीव ठेवण्याचा निर्णय शासनाने संदर्भाधीन दिनांक १३.०५. २०२२ च्या शासन निर्णयाव्दारे घेतला आहे. तसेच सदरील योजनांमधून शाळास्तरावर करावयाची कामे व त्याची कार्यपद्धती याबाबतचा सर्व समावेशक मार्गदर्शक सूचना संदर्भीय दि.०९.०६.२०२२ अन्वये घेतला आहे. सदर शासन निर्णयामध्ये राज्यातील शासकीय/ जिल्हा परिषद/ स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळांमध्ये इ.७ वी ते १२ वी मधील विद्यार्थिनींकरीता प्रत्येक शाळेमध्ये पिंग रुमची निर्मिती करणे या मुद्याचा समावेश करण्यात येत आहे.

राज्यातील शासकीय/ जिल्हा परिषद/ स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळांमध्ये इ.७ वी ते १२ वी मधील विद्यार्थिनींकरीता मासिक पाळीमध्ये आराम करण्यासाठी स्वतंत्र पिंग रुमची निर्मिती करण्यात यावी. या पिंगरूम मध्ये उपलब्ध करण्यात येणाऱ्या सुविधा खालीलप्रमाणे:-

- १) प्रथमोपचार पेटी
- २) आराम करण्यासाठी पलंग
- ३) स्वच्छ बाथरूम
- ४) सॅनिटरी नॅपकिनची पेटी.
- ५) सॅनिटायझर
- ६) टिशू पेपर

सदर शासन शुध्दीपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेतांक २०२५१००११७५०५२६४२१ असा आहे. हे शुध्दीपत्रक स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(स्मिता देसाई)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा. उपमुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ५) मा. विरोधी पक्ष नेता विधानसभा/ विधानपरिषद (यांचे खाजगी सचिव), महाराष्ट्र विधानमंडळ, सचिवालय.
- ६) मा. सर्व सन्माननीय विधानसभा / विधानपरिषद सदस्य
- ७) मा. मंत्री (शालेय शिक्षण), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ८) मा. राज्यमंत्री (शालेय शिक्षण), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ९) मा. मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक मंत्रालय, मुंबई.
- १०) अप्पर मुख्य सचिव (वित्त विभाग) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
- ११) अप्पर मुख्य सचिव (नियोजन विभाग) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
- १२) अपर मुख्य सचिव (ग्राम विकास) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
- १३) प्रधान सचिव (व्यय) यांचे स्वीय सहायक वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- १४) सचिव (शालेय शिक्षण) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
- १५) सर्व जिल्हाधिकारी
- १६) आयुक्त (शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १७) आयुक्त (क्रीडा व युवक सेवा), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १८) सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
- १९) शिक्षण संचालक (प्राथमिक/माध्यमिक व उच्च माध्यमिक) म.रा. पुणे,
- २०) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र, १/२ मुंबई / नागपुर,
- २१) महालेखापाल (लेखापरीक्षा) महाराष्ट्र, १/२ मुंबई / नागपुर,
- २२) महालेखापाल (स्थायिक निकाल लेखा परीक्षा व लेखा) महाराष्ट्र १/२, मुंबई / नागपुर,
- २३) स्थानिक निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
- २४) सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक,
- २५) सर्व विभागीय उपसंचालक (क्रीडा व युवकसेवा),

- २६) सर्व शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक/माध्यमिक व उच्च माध्यमिक) जिल्हा परिषद,
२७) सर्व जिल्हा नियोजन अधिकारी,
२८) सर्व जिल्हा क्रीडा अधिकारी,
२९) सर्व सह सचिव / उपसचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग,
३०) सर्व अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग,
३१) निवड नस्ती (एसएम-४).